

Enheten för människa och omgivning
Pia Schyberg, 010-730 9818
arbetsmiljoverket@av.se

Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala tjänster
Inger Laudon

Yttrande över betänkandet "Förändrad assistansersättning - en översyn av ersättningssystemet (SOU 2014:9)"

Arbetsledning av den egna assistansen

I avsnittet "Skäl för utredningens bedömning och förslag" beskrivs svårigheterna med att förena rollen som brukare och arbetsgivare ur arbetsmiljöperspektiv. Arbetsmiljöverket vill bekräfta att man vid inspektion ser resultatet av dessa svårigheter vilket i vissa fall inneburit en oacceptabel arbetsmiljö för berörd personal. Både brukare och anhöriga har naturligt många gånger enbart brukarens bästa för ögonen och har heller inte alltid kunskaper om eller erfarenheter av, att även beakta de personliga assistenternas arbetsmiljö. Det kan innebära en rollkonflikt om brukaren förutom att se till att de egna intressena tillgodoses, även ska ansvara för assistenternas arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverket anser mot bakgrund av ovan att brukar- och arbetsledarrollen är en kombination som ur arbetsmiljöperspektiv inte bör förenas och ser därför positivt på förslaget att begränsa möjligheten att som anordnare utge assistansersättning till brukare som ersättning för arbetsledning.

Reglering av avtal mellan brukare och anordnare

Arbetsmiljölagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS är två parallella lagar där ingen lag har företräde framför den andra. Detta kan i praktiken innebära att brukaren av arbetsmiljösäl inte alltid kan få sina behov tillgodosedda exakt enligt önskemål. Det har visat sig att anordnaren ibland haft stora svårigheter att säkerställa en hälsosam arbetsmiljö när brukare inte känt till att arbetsmiljölagen också måste följas och behovet inte har kunnat tillgodoses exakt så som brukaren önskat.

För att öka kunskaperna hos brukarna och därmed underlätta för anordnaren att säkerställa en hälsosam arbetsmiljö för aktuell personalgrupp, föreslås tillägg i det föreslagna skriftliga avtalet mellan anordnare och brukare. I avtalet under punkt 1 föreslås att det förtydligas att arbetsledning i arbets- och arbetsmiljörättslig bemärkelse utförs av anordnaren. Under punkt 2 föreslås att det skrivs in att det ska klargöras och informeras om att anordnaren har ansvar

för de personliga assistenternas arbetsmiljö och är skyldig att följa arbetsmiljölagen vilket ibland kan innebära att brukarens alla behov kanske inte går att tillgodose exakt på det sätt som brukaren önskar.

Samverkan mellan myndigheter och organisationer.

Arbetsmiljöverket stödjer förslaget om samverkan. Ett påbjudet forum där Arbetsmiljöverket har möjlighet att med berörda myndigheter ta upp relevanta arbetsmiljöfrågor och -problem inom aktuellt område ses som en förbättrad förutsättning för att gemensamt lösa särskilda och svåra arbetsmiljöproblem.

Arbetsmiljöverket har i övrigt inga synpunkter på förslaget.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av t f generaldirektören Bernt Nilsson. I den slutliga handläggningen har även avdelningscheferna Anna Middelman, Håkan Olsson och Janerik Persson deltagit. Föredragande har varit handläggare Pia Schyberg.

Bernt Nilsson

Pia Schyberg

Kopia skickad till: Arbetsmarknadsdepartementet